

Проблеми та перспективи розвитку регіональної економіки: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів, молодих учених та науковців / КІ ДУ ім. Альфреда Нобеля.— Кременчук, 20120—С. 122-123. 2. Мазур И.И. Эффективный менеджмент: [учеб. пособие для вузов] / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге; под общ. ред. И.И. Мазура.—М.: Высшая школа, 2003.- 555с.

ФУНКЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ В РЕГУЛЮВАННІ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Борецька Н.О., АМУ, м. Київ, Україна

На державному рівні освіта є стратегічною галуззю, яка забезпечує національну безпеку, оскільки про конкурентоспроможність країни – наявну і потенційну – роблять висновки, виходячи з рівня освітньої підготовки її громадян. На рівні регіону освітня політика все більше детермінується місцевими проблемами зайнятості й працевлаштування населення, демографічної, міграційної політики, стану екології та здоров'я, містобудівними проблемами й потребою розвитку малого бізнесу. Високий попит на вищу економічну освіту протягом останніх років був зумовлений головним чином двома факторами: по-перше, швидким зростанням в економіці сектору фінансових послуг (банки, інвестиційні й пенсійні фонди, брокерські організації і т.п.), де економічні знання утворюють основу професійної діяльності; по-друге, виникненням великої кількості дрібних приватних підприємств, керівникам і бухгалтерам яких бракує економічних знань. Проте протягом останніх років ринок праці був перенасичений, при цьому діяльність усієї сукупності економічних вищих навчальних закладів і факультетів призвела до потенційного звуження ринку освіти. Крім того, в результаті зміни демографічної ситуації найближчим часом відбудеться істотне зменшення числа випускників шкіл, що позначиться на всіх вищих навчальних закладах, у тому числі й на економічних.

На перший план в управлінні навчальними закладами виходить проблема конкретизації взаємодії мети з функціями управління. Її рішення представляється можливим у декількох аспектах. Один з них зв'язаний з уточненням поняття "функції" з позиції сучасного знання про управління. Інший – із представленням і оцінкою практичної значимості функцій керівниками установ. Третій аспект припускає опис можливостей кожної з функцій у досягненні мети від початкового її етапу до кінцевого. Відповідно, призначенню функцій у зазначеному процесі надається винятково інструментально технологічне звучання. Сучасна управлінська освіта усе в більшій мірі виявляється середовищем інтенсивного міжкультурного і внутрікультурного діалогу, здобуває усе більш диференційований і поліваріантний характер, що відбивається в істотному переосмисленні основних цілей і процесів освіти, наростанні тенденцій гуманізації, гуманітаризації, інтеграції, диференціації, комп'ютеризації й інформатизації

У сучасних численних наукових джерелах призначення мети в загальній системі управління розглядається неоднозначно. Зокрема, тенденція до визначення багатопольярної ролі мети і зв'язаних з нею процесів цілеспрямування та цілездійснення підсилилася в останнє десятиліття. Це обумовлено розвитком як загальної теорії управління, так і менеджменту в освіті [3, с.245]. Загальновідомо, що ціль реалізується у визначених управлінських діях, які складають зміст управління. Безліч приватних управлінських дій, що складають повсякденну діяльність керуючих, природно, має потребу в узагальненні й упорядкуванні. Абстрагуючи від подробиць і групуючи однорідні, що мають однакове призначення дії, світова управлінська думка прийшла до представлень про узагальнені види управлінської дії, що у своїй сукупності утворюють замкнутий управлінський цикл, який постійно відтворюється [4, с.94]. Види управлінських дій одержали назву функцій управління.

Управлінським циклом можна назвати цілісну сукупність, зорієнтовану на досягнення однієї мети взаємодією функцій, виконуваних одночасно чи в деякій послідовності, обмеженою визначеними предметно-просторовими і тимчасовими рамками [1, с.5]]. Безупинний характер управління не може бути організований інакше, як через відносно замкнуті процеси, що можуть бути названі управлінськими циклами.

У деяких дослідженнях проблем менеджменту освіти управлінський цикл поєднує шість функцій із указівкою цільових переваг кожної з них у загальній системі цілереалізації: інформаційно-аналітична; мотиваційно-цільова; планово-прогностична; організаційно-виконавча; контрольно-діагностична; регулюючо-коррекційна. Серед виділених функцій управління як видів діяльності системоутворюючим фактором цього складу буде мета [2, с 56].

Деякі дослідники ототожнюють управлінський цикл з етапами внутрівузівського управління і виділяють аналіз, ухвалення управлінського рішення, планування, організацію управлінських впливів, контроль і перевірку виконання. В структурі управлінського циклу вони включають п'ять функцій: управлінський аналіз, підготовку й ухвалення управлінського рішення - тобто планування, організацію колективу на виконання цього рішення, внутрішній контроль і регулювання [5, с. 81]. Функція управлінського аналізу "відкриває" управлінський цикл. Інформація про його результати необхідна для наступного формування цілей майбутнього циклу.

Як без аналітичної функції немає управління, так і без цілеспрямованого управління немає управлінського аналізу. Відомо, що головний підсумок аналізу - його результат, необхідний не тільки для визначення цілей на майбутнє, але і для приватних задач, рішення яких припускає удосконалювання об'єкта управління. Досягнення цього результату можливо за умови, якщо керівник навчального закладу, спираючись на підсумок аналізу, зможе установити причинно-наслідкові зв'язки управлінських явищ, за одиничними проявами побачити загальне, сутність об'єкта, що згодом перетворяться в розгорнутий документ, знайдуть силу управлінського рішення, плану. Під управлінським аналізом ми розуміємо функцію управління, спрямовану на вивчення стану, тенденцій розвитку, об'єктивну оцінку результатів управлінського процесу і розробку на цій основі рекомендацій щодо упорядкування системи або переведення її в більш високий якісний стан. Ціль може бути сформульована за підсумками аналізу стану навчально-виховного процесу, що передувє вибору. Мета - це не тільки ідеальний результат майбутньої діяльності керівника навчального закладу і його колег, але і визначений результат (підсумок) попереднього розвитку установи. Сьогоднішні навчальні заклади освіти мають потребу в керівникові, що живе турботами про завтрашній день, вмє аналізувати зв'язки сьогодення з минулим і майбутнім. Особливість управлінського аналізу така, що оцінити його ефективність (дієвість) можна буде лише після завершення всього управлінського циклу, коли ціль діяльності буде втілена в реальні результати за допомогою інших функцій, що впливають з них.

Література: 1. Андрущенко В. Університетська освіта України: європейський вибір// Освіта. - 2001. - №40-41 (25 липня - 1 серпня). - С.4-5. 2. Єльнікова Г.В. Атестація загальноосвітніх навчальних закладів в Україні: передумова, зміст, експеримент: Науково-методич. посіб. - Х.: ТО "Гімназія", 1999. - 160 с. 3. Курило В.С. Освіта та управлінська думка Східноукраїнського регіону у ХХ столітті. - Луганськ: ЛДПУ, 2010. - 460с. 4. Луговий В.І. Управлінська освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку / За ред. О.Г. Мороза. - К.: МАУП, 1997. - 196с. 5. Селівестрова Н.І. Управління підготовкою педагогів-менеджерів в альтернативній вищій школі: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01. - Нікополь, 1999. - 168с.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ АНАЛИЗА ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО ПЕРСОНАЛА

Борщ В.И., ОНУ им. И.И. Мечникова, г. Одесса, Украина

Являясь одним из стратегических ресурсов хозяйствующих субъектов, управление представляет собой одну из сложнейших сфер человеческой деятельности. Многообразие подходов к управлению, представленное в работах отечественных и зарубежных ученых, свидетельствует о том, что управленческая наука находится на этапе стремительного развития и еще не обрела четко очерченных форм. Наряду с этим происходит развитие и аналитического инструментария менеджмента по всем его направлениям. Однако при этом перед современными практиками и теоретиками сферы менеджмента стоит противоречивый вопрос, состоящий в анализе эффективности управленческой деятельности и его методологическом обеспечении. Это